

végén észrevették, hogy a külön vezetés nincsen előnyére a közös ügynek, Magyarország kezdeményezésére a Habsburg-politika a főparancsnokságot átruházta a német vezérkarra. Eddig ez volt Ausztria legokosabb cselekedete. Ennek előnye a belső vonalon rögtön észrevehetővé vált és pedig nagyobb előnyre Ausztriának, mint Németországnak.

Eddig az entente szövetségének miatti hátrányban maradt. Az angolok és franciák Nyugaton operáltak, az oroszok keleten, itt és ott is saját erejükre utalva, kölcsönös támogatás nélkül. Óriási tömegei dacára (tehát még sem csekély számu?) Oroszországnak különböző okokból nem sikerült legnagyobb ellenségét legyőznie, másrészt Nyugaton az angolok és franciák nem merték Európa kis nyugati részét kockára tenni.

A németiség szerencsésül szövetségesül kapta a törököt. Érdekes lesz megtudni, vajon az entente miért határozta el a Kaukázusban és a Szezi-csatornánál való offenzívával felhagyni, hogy az ottani birodalom ellen folytassák az offenzívát. Nem kevésbé érdekes azon események tanulmányozása, amelyek ezen offenzíva nagyságáról fognak tanuszkodni. Mert most is, mint mindig, közelebbi és távolabbi céljai lehetnek. A bekövetkező eseményekről megjelenő jelentések bizonyára felvilágosítást fognak ezekről adni.

Az orosz munkásság a cári reakció ellen.

Axelrad és Semkovszky az orosz szociáldemokrata munkáspárt szervező bizottságának nevében a Hágában működő nemzetközi szociálista irodához többek között a következő jellemző sorokat írják:

Ugy a szociáldemokrácia dumafrakció nyilatkozata, amellyel a hadi költségek megtagadását megindokolta, mint a Lenin-féle csoport korábbi nyilatkozata és a szervező bizottság jelentése azt mutatják, hogy pártunk valamennyi felelős központi intézménye egybehangozóan a pártszervezetekkel és az osztálytudatos munkásság körében uralkodó véleménnyel és hangulattal, ellenséges álláspontot foglal el az úgynevezett pártközi béke irányába való kanyarodással szemben; hívek maradtak az internacionális régi taktikájához és a nemzetközi proletárságnak a világ-háboruban való önálló feladataihoz.

Némi tekintetben ki kell egészítenünk a szervező bizottság jelentését. A mi emigrációinkban ugyanis nézeteltérések támadtak. Az első lap, amely a háború megkezdése után orosz nyelven külföldön megjelent, a párisi Golos volt, amelyet a francia hatóság az orosz követség nyomására hamarosan megszüntetett. (A mostani párisi szociálista napilap, a Nász Slovo „A mi szavunk“). A különböző pártárgyakból való munkatársak lapja kezdettől fogva a háború imperialista jellegének felderítésére fordította figyelmét és különösen a cári politika leleplezésére, valamint küzdött a sovinizmus és nacionalizmus ellen, amelyek a szociálista körökben is tért hódítottak.

FOGAK

száj adlás nélkül.

Az általam készített rágásra kitűnően használható a valódi fogaktól fel nem ismerhető, az eredeti fogakat teljesen pótolják. Készíték továbbá arany koronákat és levehető arany hidakat jutányos árák mellett. Vidékiek 12 óra alatt lesznek kielégítve

Barta Ágoston fogtechnikus
 SZEGED, KIGYO-UTCA 1. SZ.
 TELEFON 1634.

tottak és agitált a békéért való harc mellett, amelyet a proletárság legközelebbi küzdelmének jelszavául tűzött ki.

Meg kell állapítanunk, hogy a külföldön élő orosz szociáldemokraták nagy többsége erre az álláspontra helyezkedett. A Lenin-féle iránynak Genfben megjelenő lapja, a *Socialdemokrat*, teljes határozottsággal a nemzetközi álláspontra helyezkedett, amely szerint a szociáldemokrácia feladata elsősorban minden országban a sovinizmus ellen küzdeni. Ez a lap a szociálista Internationale válságának főokát a vezérek „árulásában és opportünizmusában“ látja s ebből azt a következtetést vonja le, hogy az Internationale helyreállításának egyetlen módja az illető országokban a munkáspárt szakadása. Ezt nem mint valami szomorú következményt, hanem mint az Internationale újjászülésétététét hirdeti. Az általános nemzetközi jelszót: „Sem győzelem, sem vereség“ (ami az annexió nélkül való béke követelésének felel meg) a lap azzal egészíti ki, hogy a „*cári monarchiának és seregének leveretése lenne a kisebb baj*“.

Különös álláspontja van Plechanov elvtársnak, amely csaknem teljesen megfelel a francia szociálisták és az angol szociálisták egy része álláspontjának. Plechanov szerint az orosz felszabadítás érdekének megfelel a hármast entente győzelme... Oroszország leveretését nem tartja kívánatosnak, mert ez Oroszország gazdasági fejlődésére káros lenne, minthogy „az imperialista politika lényege abban áll, hogy a győztes nép a legyőzöttet gazdaságilag kihasználja“. Ezt a gondolatmenetet azonban nem alkalmazza Németországgal szemben. E fölfogás nyilvánvalóan téves, mert Oroszország gazdasági kifejlődésének legnagyobb akadály a reakció s ez a fejlődés nem függ egy külső katonai győzelemtől. Plechanov fölfogása nagyon kevés követőre talál a pártban.

Amint már rámutattunk, az orosz demokrácia valamennyi árnyalatának nagy többsége, úgy Oroszországban, mint a külföldön lehetetlennek tartja, hogy a proletárság érdekében az imperialista hatalmak egyik vagy másik csoportjának győzelmére törekedjék. S mint a szervező bizottság jelentése kiemeli, egyhangú a vélemény, hogy az ellenforradalom uralma ellen a harcot megszakítás nélkül folytatni kell.

Egy orosz tiszt harctéri naplója.

Berlin, március 9. Leonhardt Adelt, a Berliner Tageblatt-ban közli egy elesett orosz tiszt harctéri naplóját. A tiszt a 45. szibériai lövészezredben harcolt.

— November elején állotta ki az ezredem a tüzkereztséget az uzsoki szorosnál — így szól többek között a napló. — Az ezred és az oroszok felderítő szolgálatának szegényére *nyolcvan ember megállította és szétverte a szibériai vadászokat*. Nyolcvan magyar népfelkelő volt mindössze, míg a szibériai vadászvezred három ezer emberből állott. Kénytelenek voltunk visszavonulni Ustrzyki felé.

Január 4-éről ez a bejegyzés van az elesett orosz tiszt naplójában:

— Tegnap nagy győzelemről adtak hírt nekünk. Örülteknek kellene lenniünk, hogy elhigyük. Ahogy most hátrálunk, úgy fogunk ezentul is hátrálni. Isten őrizzen mindnyájunkat. Valamennyien várjuk a békét.

Minden igaz és jó magyar — férfi és nő egyaránt — viseljen szövetségi hűség jelvényt. Kapható a főispáni hivatalban és minden jobb kereskedésben. Ára: 1 korona.

A befolyt összeg hadsegélyzési célokra fordítatik.

Német feminista vezér a magyarokról.

Schreiber Adél, a német feministák vezére, aki legutóbb két hetet töltött Budapesten, érdekes eikkben számol be a *Vossische Zeitung* hasábjain budapesti impresszióiról.

— A fővárosban magán — így szól a cikk — nem igen látszik meg, hogy háború van, *ragyogó, szép és elegáns, mint mindig*. Legfeljebb az szur szemet, hogy az autók és kosik száma csökkent, *a hölgyek ruhája valamivel komolyabb és diszkrétebb, ami csak előnyükre szolgál s a járókelők száma is megesappant*. Nagyon természetesen a mulatságok és ünnepélyek amelyek ebben az évszakban máskor találkozóhelyül szolgáltak a magyar főváros táncos ifjúságának, most elmaradtak; *a budapesti hölgyek, öregek és fiatalok egyaránt a sebesültek ápolására és egyéb jótékony társadalmi akciókra szentelik minden idejüket*.

— Tízennégy napi ott tartózkodásom alatt alkalmam volt beszélgetést folytatni mindeféle társadalmi állású személyiséggel a háború és a magyarok politikai nézetei felől. Beszéltem diplomatákkal, magasrangú hivatalnokokkal, tanárokkal, kiváló asszonyokkal stb. — mindebből meglehetősen tarka képe alakult ki azoknak az érzelmeknek és gondolatoknak, amelyek most a magyar lelkeket uralják.

— Két elsőrangú politikussal, gróf Andrassy Gyulával és gróf Apponyi Alberttal kimerítő beszélgetést folytathattam. Andrassy a leghevesebb politikai ellenfele volt Tiszának, míg a háború az összes pártokat nem egyesítette a haza védelmére.

Andrassy finom tollú író és elsőrangú tudós. A könyvei között találtam, dolgozószobájában s első pillanara meglátszott, hogy itt van igazán elemében. Lassu, meggondolt, néha kissé fáradt beszédmodora inkább emlékeztet a tudós kutató, mint a politikai aréna harcósának előadására. A gróf minden szavából kivesengett, hogy *rendíthetetlenül bízik a győzelemben*. Elmondta, hogy egy amerikai aki hivatalos megbízás folytán beutazta a hadviselő államokat és budapesti tartózkodása alatt őt is felkereste, valóságos lelkesedéssel beszélt Németország hangulatáról. Az amerikai ember elmondta, hogy *Franciaországban nagyon nyomott volt a hangulat, Angliában is nagy a lehangoltság, ellenben a monarchiát nyugodtnak és bizakodónak találta. Németország büszke erejére és teljesen biztonságban érzi magát*. Andrassy hangsúlyozta, hogy a magyarok élénk rokonszenvvel és határtalan bizalommal viseltetnek a németek iránt.

— Mi csak az osztrák politika hibái ellen harcoltunk, de sohasem a németiség, vagy éppen Németország ellen. Mi, magyarok jól tudjuk, hogy egy erős Németország ránk nézve is létkérdés és tudjuk azt is, hogy *ebben a háboruban egész nemzeti létünkért folyik a harc s ezért minden áldozatot meg kell hoznunk a végső győzelemig!*

Apponyi Albert gróf Németország és Ausztria-Magyarország végleges győzelméről szilárdan bízó szavakban nyilatkozott.

— Az én bizalmam — mondotta — nemcsak érzés dolga, hanem *matematikai bizonyosságon* épült fel.

Ezután kifejtette, hogy az entente számbeli tulsulya egyre csökken, míg a szövetségesek kvalitatív fölénye egyre emelkedik. Különösen érezhető ez az északi harctéren, ahol az oroszok egyre kevésbé képztet, csekély műveltségű tartaléksapatokat kénytele-

A Délmagyarország telefonjai

Szerkesztőség	305.
Kiadóhivatal	81.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Kárász-utca 9